

Meie Aeg

N:8 1937

Egoism

V. S.

Karm igapäevane heitlus õnne ja endaga on tänapäeva inimese elu. On loodetud homsele päevale, ent seegi on toonud võitlust, raskust ja vaeva, rahutust ja vaenlasi. Inimene kaebab kibedalt oma elu üle. Vaatab kibestunult kaas-inimesele ja süüdistab teda, vihkab isegi. Teises inimeses on ta näinud õnne- ja kuulsusejahil oma vaenlast, kes temalt röövinud „võimalused“. Nüüd ei tunne ta muud kui kaastundetut võitlust enda kasuks. Soovid ja vajadused kihutavad teda elu ja tuleviku kindlustamisele. Ta soovib, et tal läheks hästi, et saavutaks kõik, mida mõte loob ja süda igatseb. Sellises elujanus ta elab iseenele, enda hüvedele ja soovidele. Kõik mis ta elus teeb, seda omakasu pärast. Ta armastab iseennast. — Teie nimetate teda egoistiks, ja seda ta ka on.

Egoism on liialdatud huvi enda vastu. Sellises eluvaates inimene jätab arvestamata teiste elu ja heaolu ega vaata oma tegevuse tagajärgele. Mina pean elama — on tema soov, ja kõik teised on ainult külmad vahendid tema kasuks. Ta petab ennast, sest ta on egoist — enesearmastaja.

Elu arenemiseks ja hoidmiseks on tarvis arvestada eluseadustega. On tarvis üksteise mõistmist ja toetamist. Egoism aga tõukab ühe teisest eemale ja kisub ühiskonnaliikmed vastuolu üksteisega. Nii mõnegi naeratava näo taga peitub metsik põlgus ja vihkamine.

Tänapäev otsitakse raske olukorra põhjusi. Kõneldakse usaldamatusest ja klassivaenust üksikute ja rahvaste juures. Vaenlastena seisavad vend venna vastu. See kõik on egoismi tagajärg. On tekkinud võitlus ja pinev olukord, mis viinud inimesed õnnetusse, jättes elu heaolu aarded elumere sügavustesse. Üksteisega võideldes ei jõua inimesed iialgi nii kaugele, et leiaksid selle varanduse — õnne.

Egoism ei tee kedagi õnnelikuks. Egoistlik „eluparandus“ toob vaid ellu ummistuse. Egoism takistab elu. Tekkinud keerdsõlmed lahendatakse tihti paljude inimeste hävitamisega. Egoism on suurim ja ka salapäraseim vastane. Tundkem teda endas. See surub inimese vaevasele teele, raskete koormate alla, mille kandmisest ei ole tulu kellelgi.

Kui ei saavutata oma eesmärged ega täitu plaanid, muutub inimene eluaraks olevuseks. Ta on homse päeva ori, kartlik elust möödamineja. On suur tõde, et kui kasvavas lapses tema elu-alalhoidmisetungi õigel ajal ei õilistata, on ühiskonnalt jälle üks elulodev ja -kartlik olevus enam.

Egoist kardab järgmise päeva tulekut. Ta on eluarg ja rahutu. Miski ei suuda teda tema piiramatus elunäljas rahuldada. Elu on talle tõeliseks koormaks. Kartliku ja rahutu inimese sisemised hinge- ja vaimujõud ei ole tasakaalus.

Oo, meieaja inimene, miks puudub sul hingeselgus? Sa töötad ja vaevad end, aga ei leia õnne. Sa soovid kõik endale ja seega vihkad elu. Kui palju inimesi on segi paisatud oma mõtteis, ja nende tegevus on seepärast ebakindel. Nad ei ole õnnelikud. Aga nad ei mõista ka, et kannavad endas elu ja õnne hävitajat — egoismi. Tarvis on astuda oma vaimuelu sügavusse, jätta võitlus kaasinimesega ja alata enda korrastamisega. Ei tohi unustada, et võitlemine enese liha ja verega on kõige raskem mis iial võib olla. Oma huvide korraldamine, ligimesele kahjulikkude tegude mahajätmine, ja kogu oma mina ärasalgamine nõuab suuri pingutusi. Tõde ütleb ja elu nõuab: „Salga iseennast ära“. Kui oleme tunginud oma hingeni, südameni, siis võib alata elu hoidmine.

Kaasaja rahvapõlvel nagu puudub selge arusaamine elutõest: „Hävitades teisi hävitad iseenda“. Inimene on talitanud vastupidiselt, — teiste hävitamises on otsinud elu ja õnne. Ta taotleb seda tänagi veel, et hoida elu...

Suur Õpetaja ütles kord: „Kes oma elu püüab hoida, see kaotab selle ära.“ Meie ei ela ise, vaid püsime oma kaasinimeste najal. Elu nõuab ühiselu. Kõik on algusest lõpuni olev teistest.

Egoist aga seda ei tunne. Tema on äraripuv endast, kõik teised on mass, millest ta tahab oma eluvõõra „hingekõrgusega“ üle saada. See on tema liigne elujanu, et ta kardab surma ja halvastiminekut ega arvesta seepärast ka kaasinimestega.

Kui üks perekonnaliikmeist omakasupüüdlisus meeles ei arvesta elukaaslase vajadustega, muutub teise elu väljakannatamatuks. Tekib viha — uut egoismi. Nad ei klapi — egoism on vihavaenus egoismiga. Algab võitlus, mis jätab järele varemed.

Kelle elu hävitab egoistlik inimene? Iseenda ja ka teiste elu! Inimene laseb end tundmusel petta. Täna võimutseb see võigas mõjur, paljudele tundmatu kuid „armas“ hävitaja ja takistaja. Lõpmatuile hauakividele võiks kirjutada: „Egoismi ohver“. On selge, et elada ainult enesele tähendab oodata surma; elada teistele, tähendab soodustada elu, mis ei lõpe.

„Maailm on kurjuses“. Mõttetu on aga ütelda, et puudub üldse headus ja kaastunne. Ini-

mesel tuleb aga hoiduda teedest, mis viivad teda enesevalitsemise kaotamisele. Kuis ma siis läbi saan, kui hakkab täiesti õieti elama? Nii räägivad paljud. Nad ei ole püüdnud kunagi eluhoidvalt eluseaduste järele elada. Nad kardavad elu. Miks kardavad nad õnne? Teiste eluhoidmises ja arendamises on leida õnn — ülim õnn! „Ära muretse homse päeva eest,“ on Suure Õpetaja elukaitsev sõna. Ta tahab öelda: Jäta ka veel teistele võimalusi eluks. Ära võta nende käest, mis neid säilitab, siis vast tõuseb ka sulle päikene järgmisel hommikul. Ära kardada homset päeva, et sa nii enese eest muretsed. Ole elujulge!

Inimsoo lunastaja maa peal olles andis elutõe: Anna elu, siis leiad elu!

Armastus on heasoov teiste jaoks, teiste eluhoidmiseks. „Jumal on armastus.“ „Nõnda on Jumal maailma armastanud, et tema on annud oma ainusündinud Poja, et ükski, kes tema sisse usub, ei pea hukka saama, vaid et temal peab olema igavene elu.“ Jumal andis kõigile elu ja on eluhoidja. Kõik, mis on Jumala vastu, on armastuse ja elu vastu. See on egoism. Ta ei taha Jumalat ja kaotab elu.

Kristus ilmutas armastust ja elu kaasinimese heaks. Teda ei vaevanud homse päeva mured ega valmistanud inimeste heaolu temale kibedust. Elu ei olnud tema vaenlane ega tulevik ümbritsenud tema südant kartusepilvedega. Ta oli elujulge eeskuju meile. Tema siseelus valitses kord ja hinges selgus, seepärast võis ta olla rahulik. Kurjasoovijaile ja pahatahtlikkudele astus ta vastu murdmatu heatahtlikkusega, surmale vastu eluga.

Armastus on elujulge ja annab elu ning jääb elukandvaks jõuks ja hinge õigeks kõrguseks. Selle vaimuanni omab inimene Jumalalt. Meie reaalne ühiselu vajab teenimist ja andmist, vajab Kristust, siis kaob kartus tuleviku pärast. Õige kristlus on veel hoidnud maailma seni. Kõrvaldades seda tõstame trõonile egoismi ja see jätab meile varemed, viletsuse ja pisarad. „Mina olen tee, tõde ja elu“, ütleb Kristus.

Sa tahad elada, tahad olla õnnelik, ja seepärast vali Kristus ja tema armastus.

*

Meieaja mõtlejad inimesed näevad, et kõlbluse langus võib tõugata kuristikku kogu inimkonna. Paljud tõsised mõtlejad tõstavad häält ja juhivad tähelepanu sellele. Kuid mis teha, et hoida inimkonda langemast?

Seaduseandlikud asutused avaldavad uusi ja täielikumaid seadusi, mis peavad kõrvaldama pahed. Kuid inimese mõistus leiab ikkagi tee, kuidas hiilida mööda seadusest. Seadused ei paranda inimest. Kui hunt peletatakse eemale pauguga, kui ta on tungimas lammastele kallale, siis

ei tähenda hundi põgenemine veel seda, et ta oleks muutnud oma oleku. Ta jääb samaks hundiks ja otsib paremat võimalust, et võiks märgatamatult viia ära lamba. Nii sunnivad ka seadused kurjategijaid ettevaatusele, et neid ei tabataks ega langeks karistuse alla. Nad jäävad ikkagi kurjategijaks, kes püüavad toimida nii, et ei tabataks.

Kui Prantsusmaa 18. sajandi lõpul oli läbi elanud suure revolutsiooni õuduse, kui usk oli heidetud kõrvale ja isegi ära keelatud, kui üks erakond oli teise valitsusest minema kihutanud, kui veri oli voolanud ojana ja kõiksugused roimad ujutanud kogu maa, siis valitsus tegi 1797. a. ühele komisjonile ülesandeks töötada välja usuvabaduse seaduse eelnõu. Selle komisjoni esimees Camille Jordan ütles oma kõnes muu seas: „Aastate kestes on antud välja palju seadusi, kõik seaduseraamatud on parandatud, kuid seadustest üleastumine ei ole kunagi laastanud riiki nii suurel määral kui nüüd. Miks? Just seepärast, et prantslaste südamest on kadunud see suur seadus, mida loodus on sinna kirjutanud, mis üksnes õpetab, mis on õige ja mis mitte, ja mis kõigile teistele seadustele jagab oma pühaduse. Elustage uuesti see seadus! Siis pole vaja seaduste hulka ega karistusi ja seaduseandjail on vähem tööd, sest inimesed on head.“

Jumala käsud on tsivilisatsiooni nurgakivideks. Neis on lühidais sõnus avaldatud kõik tsivilisatsiooni põhiseadused. Käsud nõuavad inimese kindlustamist, omanduse puutumatumust, abielu pühakspidamist, õiglust sõnades ja tegudes, ligimesearmastust jne. Nad nõuavad seda, mida ei nõua ega suudagi nõuda ükski seadus, ja nimelt südame puhtust, tuletades inimesele meele: „Sina ei pea himustama!“

Ainult selle jumaliku seaduse pidamine võib tsivilisatsiooni teha vastupidavaks. Iga pealiskaudne suhtumine Jumala käskudesse toob kaasa kurjad tagajärjed. Kõik, mis vähendab lugupidamist kümne käsu vastu, hävitab ühiskonna aluseid. Inimesed, kes heidavad kõrvale Jumala käsud, hävitavad alused kõigel sellel, mis elule annab väärtuse.

Ainult Jumala käskude täitmise kaudu võib saavutada edu elus. Jumala käskudes on inimkonna päästmine. Lugupidamine neist õilsaist eeskirjadest võimaldab inimkonna edasijõudmise. Jumala käskudest üleastumine on läinud inimkonnale palju maksma.

„Maailm leinab, ta närtsib ära; maa, kus elatakse, on sant ja närtsib ära; maa rahva ülemad on rammutumad. Ja maa on roojaseks läinud nende all, kes seal elavad, sest nad astuvad üle käsuõpetuste, pööravad seadmise teisiti, nad teevad igavese seaduse tühjaks. Seepärast sööb äravandumine maa ära, sest need, kes seal elavad, on süüalused.“

Kaks teed

E. T.

Minge sisse kitsast väravast; sest see värav on lai, ja see tee on suur, mis hukatusse viib, ja palju on neid, kes sealt sisse lähevad. Sest see värav on kitsas ja see tee on vaevaline, mis elu sisse viib, ja piisut on neid, kes seda leiavad.

Mat. 7, 13. 14.

Toon kellegi unenäo. — Nägin kaht väravat. Eemalt vaadatuna paistis silma ainult üks oma erilise suuruse ja säravuse poolest; väike nagu jäi selle suurema varju. Suurel laial väraval, mis oli silmatorkavalt kaunistatud, seisis järgmine kiri: „Kõik kutsutud — kõik kaasa võtta lubatud!“

Palju rahvast oli kogunenud laia värava ette, nii oli seal suur tung ja liikumine. Oli kuulda hääli, mis lubasid lõbusid ja mõnususi sellest väravast sisseminejaile.

Kuulsin kuidas minu läheduses kellelegi püüti selgeks teha, et siit väravast läbiminejaile avanevad igasugused hiilgavad väljavaated oma tuleviku kindlustamiseks ja ainsa õige elumõtte leidmiseks. Selliseid ja palju suuremaid lubadusi oli kuulda kõikjal.

Tahtsin minagi asuda sisseminekule laiast väravast, kuid järsku tekkis soov tutvuneda enne veel kõrval asuva väikese väravaga.

Sinna juure jõudsin ilma suurema vaevata, sest rahvast oli selle ümbruses hoopis vähem. Eemalt vaadatuna ei ärritanud kitsas värav üldse tähelepanu, kuid ligemalt vaatlemisel selgus, et see on väga kunstipärane ja kallid ehitus, millele võrdset vaevalt küll leidub.

Värav oli nii kitsas, et sellest läbiminekul pidi kõik ülearune maha jätama, mis ka oli nõutav tingimus. Et mul olid kaasas mitmed asjad, mida ma ei tahtnud heameelega maha jätta, siis loobusin esialgu kitsast väravast ja sammusin suure värava poole.

Väravast läbiminekul polnud mingeid takistusi, kui mitte selleks arvestada suurt rahvahulka, kes seal ümber sõelus.

Minu sooviks oli tundma õppida teed, mis algas väravast läbiminekul, ja sellel rändajaid. Rändajaid oli palju. Hakkasin jälgima üht, kes näis olevat eriti heas meeolus käies laial sillutatud teel. Tee ääres, ja näis nagu oleks tee neist otse läbi põimitud, asus igasugu lõbustuskohti. Kohe silmasin suurt luksusliku välimusega ehitust, millel säras hiilgavate tähtedega: „Kes siit sisse astub, ei kahetse iialgi.“

Trepil silmasin ilusat neidu, kes viipas kutsuvalt käega. Et rändajal ei olnud kiiret, siis astus ta kohe sinna poole. Peagi neelas teda suur sissekäik, kuhu ta kadus heljuva ilmutise saatel. Nüüd ei olnud rändajat kaua näha, võis vaid kuulda võluvaid muusikat ja lõbusat naeru.

Mina sisse ei läinud, vaid sammusin otse edasi, püüdes hoida end keset teed, mis tihtigi muutus kaunis kitsaks, sest tungi ja tõuklemist oli palju. Siin ja seal tekkis isegi tülitemisi rändajate vahel, mõned neist lõppesid vägagi kurvalt, jättes mõne rändaja surmavalt haavatuna teele lamama.

Haavatutest ei hoolinud enam keegi, vaid järgnev salkkond sammus neist otse üle. Panin seda üpris imeks, tuletades meele väravas antud lubadusi; ei võinud aga aimata, et mul tuleb veel suuremaid üllatusi läbi elada.

Pidasin ikka veel silmas eelpool mainitud suurt hoonet, kuhu kadus minu tähelepanu ärritanud rändaja. Hoone oli määratu suur, paistis nagu ei tuleks lõppu. Sammusin vapralt edasi. Tükk maad edasi sammunud märkasin, et hoone ei olegi enam nii ilus, vaid on võtnud hoopis räpase ilme. Ei olnud enam kuulda võluvaid muusikat ja lõbusat naeru; selle asemel küll aga riidu ja kisa, isegi ahastavaid appihüüdeid.

Siin lõppeski järsku hoone ja ma silmasin tagaust, mille ümber seirasid kõhetud inimkogud. Samal hetkel tõusis uktsel hirmus lärm ja kostus appihüüdeid. Astusin ligemale, et selgusele jõuda selle põhjustest.

Minu lähemale jõudmisel nägin kuidas visati suures kaares välja keegi mees, kes jõuetult maha langes. Ta püüdis tõusta, kuid see ei läinud tal korda. Siin võitis minu kaastunne ja ma läksin talle appi.

Aitasin ta jalule ja vaatasin talle silmadesse, mis nii tuhmunud kui surijal, kuid samas kokkusin, sest tundsin temas endise lõbusa rändaja. Teda toetades hakkasin edasi sammuma.

„Millised pettised,“ lausus mu kaaslane vihaseks, „meelitavad sisse, et siis paljaks röövida; kus on siin õigus, kuhu on jäänud lubadused, mida algul tõotati!“

Ja nii rääkis ta mulle kogu sündmuse.

Kõige paremate lootustega on ta läinud sinna paljutöötavasse hiigelhoonesse. Vastuvõtt oli tõesti olnud hiilgav, kõikjal tema ikka esimene, kiidetud ja ihaldatud. Kuid peagi lõppenud raha, sest ilma ei antud talle midagi. Siis sattunud ta ikka alamasse seltskonda, need võtnud temalt viimase, ja lõpuks kui ei olnud enam midagi võtta, siis viskasid teda läbipekstuna välja.

Teelahkmed

„Ja nüüd olen ma kaotanud kõik,“ ütles ta õhates, „läinud on vara, tervis ja lootus paremasse tulevikku, nüüd pole enam järele jäänud muud kui soov lahkuda elust.“

Püüdsin teda lohutada, anda temale paremaid mõtteid, kuid see ei läinud mul korda, sest tõelikult ei teadnud ma isegi paremat.

Nii läksime vaikides ja vaevaliselt edasi. Järsku tuli mul midagi mõttesse ja küsisin:

„Kallis reisikaaslane, sa oled nüüd palju läbi elanud, tead sa ka, kuhu see tee meid välja viib, milline on meie rännaku eesmärk!?“

„Jah, seda ma tõesti ei tea,“ kõlas väsinud vastus.

Siis küsisime kaasrändajatelt, kuhu see tee viib, kuid kõik kehtisid õlgu, ega teadnud anda mingit vastust. Selline seisukord muutis mu meeleolu hoopis tõsiseks ja otsustasin tagasi minna. Püüdsin kõigest südamest veenda ka oma kaasrändajat tagasiminekuks, kuid ta jäi endiselt külmaks ja lubas edasi minna, saabugu lõpp milline tahes.

„Olen ma korra siin käima hakanud, ei mina küll paremat otsima hakka,“ olid tema sõnad.

Nii lahkusin kurvalt oma sõbrast ja hakkasin kiirelt tagasi sammuma.

Kõik vastutulijad naersid ja pilkasid mind kui rumalat, ja kui ma mõne viisakama käest küsisin, kuhu see tee viib, ei saanud ma jällegi mingit vastust.

Mida ligemale ma suurele väravale jõudsin, seda raskemaks muutus tagasiminekuks ja mind püüti vägisi tagasi hoida.

Suurest hoonest möödudes ruttasid mu juure mitmed võluvad neiud, paludes mind hetkeks sisse astuda, et puhata ainult jalgu. Suure vaevaga suutsin nende kiusatuslikule kutsele vastu panna. Nähes, et minust ei saa asja, naersid mind välja ja lahkusid. Seda nähes said ümberolijad hirmus vihaseks ja hakkasid mind kividega pilduma. Võtsin kõik oma jõu kokku ja hakkasin jooksuma. Nii läbisin suure värava ja langesin täiesti nõrkenuna kitsa värava ette maha.

Peagi tundsin tasast koputust õlale, ja silmi avades nägin enese ees armsa välimusega mehe.

„Tahate sisse astuda kitsast väravast,“ küsis ta mahedal häälel.

Jaatasin aralt ja rääkisin oma kogemustest laial teel. Kuuldes mu soovi ja raskusi, muutus ta nägu rõõmsaks, aitas mind üles ja palus enesele järgneda.

Ta viis mind ruumi, kus toimus põhjalik puhastus. Pidin kõik maha panema ja end puhataks pesema, siis anti mulle uued riided, mis olid imekenad, ja nüüd alles võisin takistamatult kitsast väravast sisse astuda. Enne aga märkasin väraval sõnu: „Igavese elu tee.“ Imestasin väga, kuidas ma seda alguses ei märganud ja ometi oli see nii selgesti kirjutatud.

Nii algas rännak. Tee ei olnudki nii kitsas kui ma enesele ette kujutasin, ja käies keset teed, nagu kästi väravas, polnud karta mingit hädaohtu. Puudus täielikult see kära ja tõuklemine, mis oli suurel teel.

Rändureid ei olnud just palju, kuid nad püüdsid alati olla üksteisele nõuks ja toeks. Vaiksel kuulates kostus ilus muusika, mis tuli kusagilt kaugelt. Küsides kaasrändureilt, ütlesid nad selle tulevat maalt, kuhu meie teekonna lõppedes jõuame, ja tõendasid, et hoosal vaatlemisel võib isegi näha seda maad. Tee ääres leidis allik kristallselge veega, millest kustutasime janu ja pesime tolmuseid jalgu, et karastatult edasi sammuda.

Rõõmsas vestluses eelseisvast õnnest ei märkanudki, et olime sattunud hoopis tee servale, kust haigutas vastu kohutav kuristik; veel mõned sammud ja meie oleksime võinud hukkuda.

Mind haarati õlast, ja nii järsku, et ma võpatades ärkasin, leides end voodist.

*

Arvan, eelpool toodu annab üsna tabava kirjelduse kahest teest kõigis üksikasjades. Iga inimene seisab kord oma elus nende kahe värava ees, kus on silmapilk otsustamiseks, kas alata rännakut kitsa või laia värava kaudu.

Võib-olla on tihti küll nii, et lai värav oma suuruse ja silmatorkavusega jätab hoopis varju kitsa värava ja astumegi sisse laiast väravast, sammudes teistega vapralt kaasa, kuid kogemused laia tee peal, kui oleme tõsised otsijad, viivad meid ikkagi kitsa värava ette, kust võimalus asuda rännakule kitsal teel.

Nii üldiselt. Kuid katsume teha pisut täpsema kaalutluse nendest kahest teest.

Meie juhtsalmis hüüab suur Õpetaja: „Minge sisse kitsast väravast!“

Miks küll tahab Kristus, et meie algaksime rännakut kitsal teel, mitte aga laial, kus oleks vast mugavam.

Kõige esiteks peaksime jõudma selgusele, milleks üldse kasutame teed.

Meie vajame teed selleks, et kuhugi jõuda. Nii on tee abinõu mingi eesmärgi saavutamiseks. Selle põhjal peame õigeaks teeks ainult seda, mis viib meid sihile, olgu ta siis ükskõik kui hea või halb. Oleks kummaline, kui küsides rändajalt tema matka sihti saaksime vastuse, et ta ei tea kuhu viib tee, et tal polegi eesmärki.

Ja ometi rändavad miljonid sihita läbi elu, nad ei tea kuhu. Harilikult lausutakse inimese surma puhul: Üürrike oli tema elutee. Meil pole siin maailmas jäädavat paika, oleme vaid teekäijad ja majalised, vaesed rändurid.

Kui selliselt suhtume ellu, siis otsime ja leiame õige tee. Kuid tänapäeva viga seisabki selles, et elatakse mõtlemata milleks on üldse kingitud meile see üürrike elu.

Terve meie elu on rändamine emma-kumma tee peal, et jõuda ükskord eesmärgile. Mis peaks olema eesmärk, mille poole püüda?

Teame kõik, et praegu valitsevate olukordade tagajärjel ei saavuta me midagi muud oma elu lõpul kui surma, samuti teame, et tahaksime meeleldi elada, maitseta rahu, õnne ja rõõmu lõputa. Järelikult peame leidma tee, mis viib ellu, õigemini surmast ellu.

Meie praeguse uurimuse põhjal osutub selleks kitsas tee, „sest see värav on kitsas ja tee on vaevaline, mis elu sisse viib, ja pisut on neid, kes seda leiavad.“

Kitsas tee viib meid igavesse ellu. Kitsal teel saavutame oma olemuse suurima ihke, jõuame eesmärgile, sammume surmast läbi.

Mõistes õieti seda põhimõtet, näeme tees ainult abinõu eesmärgi saavutamiseks, mitte aga eesmärki ennast, mille tõttu usklikele öeldakse: Mis on sellest kasu, et teie käite kitsal teel?

Inimesed kasutavad elus igasuguseid abinõusid, et aga saavutada teatav eesmärk. Samuti see, kes tahab saavutada igavest elu, käib rõõmuga kitsal teel, sest ta võtab seda abinõuna oma eesmärgi saavutamisel.

Kitsas tee ei olegi nii kitsas kui mõtleme; seal on veel lähedam käia kui laial teel. Kitsal teel jõutakse paremini edasi üksteist toetades ja abiks olles. Laia tee peal seda ei ole, sest seal rännatakse sihita, ja kui palju rändavad sihita, siis tekivad kokkupõrked, mille juures puudub halastus.

Selget keelt räägib meile tänapäeva maailm oma sõdade ja rahutsutega. Ta näitab kui kitsaks on muutnud lai tee, nii kitsaks, et on tarvis valada venna verd.

Milline on siis see kitsas tee, millest räägib Kristus?

Palju teid viib hukatusse, aga ainult üks tee viib igavesse ellu, ja see tee on Kristus, kes ütleb: „Mina olen tee, tõde ja elu, ükski ei saa Isa juure muidu kui minu läbi.“

Kuulge Kristuse hüüdu: „Tulge minu juure kõik.“ „Minge sisse kitsast väravast!“

Pangem maha kõik ülearene ja takistav kitsast väravast sisseminekul. Olge julged, sest Kristus annab jõudu käia kitsal teel kuni jõuame igavesse õnne maale.

*

On inimlik hoiduda suurema hulga poole. Kuid Jumala tee on eraldatud laiast teest. Kergem on lasta end veevoogudest kaasa kiskuda, kui vastu vett ujuda; kergem on käia suure hulgaga laial teel, kui üksi rühkida kitsal rajal. Jumal tahab eraldatud rahvast; ja igähe, keda ta armastab, viib ta üksilduse vaiksusesse. Kõige paremad inimesed on olnud üksildased võitlejad.

Juba Noa seisis üksinda, kui ta ehitas laeva. Aabraham oli üksildane rändur ja Jumala teenija keset jumalakartmatut ümbrust. Ka Taaniel, Elias ja Jeremia elasid ja võitlesid üksinda, lahus kurjast maailmast. Paulus pidi kirjutama: „Nad jätsid mind kõik maha.“ Ja Jeesus — ta oli üksinda, rahvast valesti mõistetud ja hüljatud. Ta rääkis oma jüngritele kitsast teest, ja et vähe on neid, kes seal käivad.

Ka tänapäev on vaja neid, kes on üksildased ustavad võitlejad, kellel on julgust, hoolimata oma ümbruskonna vastupanust, üksinda samuda kitsal teel selle auks ja kiituseks, kes on käinud nõnda meie eel.

*

Elu väärtuse määravad üksikud teod.

Kord tehtut ei või enam muuta olematuks.

Ka teise arvamises on õiget ja head.

Ülim tarkus ja mõjuv kõnelus on vaikimine.

Homne lõikus on tänase külvi tulemus.

Risti vari

Kui Kristus, Jumala Tall, andis oma elu Kolgatal, siis kaotas ohvrikäsk maksvuse.

Eksijal ei olnud enam tarvis minna Jeruusalemma templisse ja tuua oma süü lepitamiseks looma. Preestril ei olnud enam tarvis kanda ametiriiet ega pidada teenistust. Pidid jääma ära ka pühad s. o. ohvriteenistuse päevad. Kõik need asjad olid olnud tulevaste asjade vari. Kristus, Lunastaja oli tulnud ja oma verega teinud lepituse.

Sellest muudatusest rääkis Kristus Samaria naisele, kes päris õige jumalateenistuse üle. Kristus ütles: „Tund tuleb, et teie ei pea seesinase mäe peal ega Jeruusalemmas Isa kummardama. Jumal on vaim; kes teda kummardavad, need peavad vaimus ja tões kummardama. Joh. 4, 21. 24.

Apostel Paulus kirjutab: „Kristus on ära kustutanud võlakirja seadmiste sees, mis meie vastu oli; ja seda on ta vahelt ära võtnud ja on seda risti külge löönud, ja on paljaks röövinud vürstiriigid ja vallad, ja on neid avalikult ette toonud, ja on neist äravõitmise rõõmu teinud risti läbi. Seepärast ärgu mõistku ükski kohut teie peale sööma või jooma või suure püha või noore kuu või hingamispäevade pärast, mis on tulevaste asjade vari, aga ihu on Kristuse sees.“ Kol. 2, 14—17.

Kas kõlbekäsk kaotati.

Mis oli see võlakiri, mis kustutati? Mõned on moodustanud vaate, et Kristus kaotas Jumala kümme käsku. Nad räägivad, et ei ole enam tarvis pidada kümme käsku. Kuid see on eksitus.

Kümne käsu kohta ei ole kusagil öeldud, et need on meie vastu. Need ei ole seadmised ehk

lisandused. Mitte need ei pidanud saama kustutatud. Neid ei ole kunagi nimetatud tulevaste asjade varjudeks. Aga tulevaste asjade vari pidi lõppema. Varjuteenistuse mittepildamise pärast ei pidanud keegi enam kohut mõistma.

Apostli ütlus käib nende käskude kohta, mis teevad tegemist ohvriteenistusega. Apostel räägib söömisest ja joomisest ja pühadest, mis olid tulevaste asjade vari. Nimetatud hingamispäevad olid aastapühad, neid oli arvult seitse, ja need langesid mitmesugustele nädalapäevadele. Neil pühadel toodi erilised ohvrid, mis tähendasid ette Kristuse surma. Need asjad olid olnud vari. Nüüd aga on ihu s. o. kogudus Kristuse sees. Seepärast kadus vari, kui Kristus ise tuli. Kui Jeesuse käed löödi läbi naeltega ja tema küljest jooksis veri, siis läks ettetähendus täide, ja ettetähenduslik teenistus kaotas maksvuse.

Et seda selgesti mõista, selleks peame vahet tegema kahesuguste käskude vahel. Ühed nimetame kõlbekäskudeks, teised kombekäskudeks.

Kahed käsud.

Kõlbekäsud ehk kümme käsku on kirjutatud ja antud Jumala poolt. „Ja kui Jehoova oli Moosesega rääkinud Siinai mäe peal, siis andis ta temale kaks kivilauda; need olid kivilaud Jumala sõrmega kirjutatud.“ 2. Moos. 31, 18. „Ja laudad olid Jumala tehtud, ja kiri oli Jumala kirjutatud, mis laudade peale oli üles pandud.“ 2. Moos. 32, 16.

Peale nende on kombekäsud, mis ei ole Jumala kirjutatud, vaid on Jumala ilmutatud Moosesele, ja Mooses on nad üles kirjutanud. „Ja Mooses kirjutab selle käsuõpetuse üles ja andis

seda preestritele.“ 5. Moos. 31, 9. Kombekäsud on antud iisraellistidele. Need määrasid, millised ohvrid kunagi tuua, kes pidi templis teenima, kuidas pidi teenistus toimuma, millise osa ohvri-
lihasid pidi sööma preester, jne. Need olid eeskirjad söömise, joomise, pesemise ja pühitsemise kommete kohta. Eebr. 9. 10. „See“, ütles Mooses, „on käsk põletamise-, roa-, ja patuohvri pärast, ja süü-, ja täitmise-, ja tänuohvri pärast.“ 3. Moos. 7, 37.

Uhede käskude kohta on öeldud: „Jehoova käsuõpetus on laitmatu ja jahutab hinge, Jehoova tunnistus on tõsine ja teeb rumala targaks.“ Laul. 19,8. Teiste käskude kohta öeldakse, et neil on olnud „tulevaste heade asjade vari, ei mitte asjade kuju ise, ja nad ei või poolegi täiesti korda saata neid, kes tulevad iga aasta ühesuguste ohvritega, mis nad ühtepuhku ohverdavad.“ Eebr. 10, 1.

Kõlbekäsk ei ole millegi ettetähendus, vaid on elu eeskiri. Kombekäsk aga oli tulevaste asjade ettetähendus ehk vari. Toodud ohvrid näitasid Kristuse surma peale.

On ühed käsud, mis hoiavad elu (Esek. 20, 11), aga teiste käskude läbi ei või ükski elada (salm 25).

Uhed käsud ei ole kaotatud Kristuse poolt. Mat. 5, 18. Teised käsud aga on kaotanud maksvuse Kristuse surmaga. Ev. 2, 15.

Uhede kohta ütles Kristus, et iga käsku tuleb täita ja õpetada. Mat. 5, 19. Teiste pärast aga ei peaks ükski inimene teise peale kohut mõistma. Kol. 2, 16.

Kõlbekäsk moodustab kõigi õpetuste peasumma. Kog. 12, 13. Kombekäsk käsitab ainult talitusi, tseremoniaid. Eebr. 9, 10.

Uhed käsud saavad usu läbi kinnitatud. Rooma 3, 31. Teised aga on Kristuse risti läbi kaotatud ja oleksid nüüd kristliku usu kombe vastu, kuna need näitavad millegi peale, mis nüüd on juba aset leidnud. Ev. 2, 15; Kol. 2, 14.

Uhed käsud on igavesed; nende põhimõtted on maksvad igavesti. „Neid toetatakse ikka ja igavesti.“ Laul 111, 7. 8. Teised käsud on olnud maksvad ajutiselt. „Mis parandamise ajaks olid pandud nende peale.“ Eebr. 9, 10.

Kõlbekäsust ütleb Kristus: „Aga kergem on et taevas ja maa hukka lähevad, kui et üks täheke käsuõpetusest peaks kaduma.“ Luuka 16, 17. „Sest mina ütlen tõesti: kui taevas ja maa hukka läheb, ei lähe mitte hukka käsust mis kõige vähem kiri või tähekene on seni kui kõik sünnib.“ Mat. 5, 18.

Taevas ja maa on alles. Needsamad taevatähed, mida Aadam nägi, paistavad veel taevas, ja päike ja kuu tõusevad ja lojuvad veel. See-
ga ei ole ka Jumala kümnest käsust midagi kaotatud, Küll aga sai risti läbi kaotatud kombe-
käsk, tseremoniaalkäsk.

Järgnevalt mõningaid tõendusid teiste usu-
tunnistuste seisukohtadest:

„Meie usume, et Jumala käsk on igavene ja muudetamatu juhtnõr Tema õiges valitsemises.“ — *Baptist Church Manual*, 12. artikkel.

„Kõlbekäsk määrab kindlaks kohused, mis tulenevad mõistuslike loodolevuste vahekorras-
t üksteisega ja loojaga. Et see vahekord on Ju-
mala plaani tulemus, siis on selle käsu alus Ju-
mala tahe. See käsk on üldine ja püsiv ühen-
dus... See käsk ei ole kõrvaldatud evangee-
liumi poolt, vaid palju enam kinnitatud... Te-
ma on maksev juhtnõörina ega tohi saada ära
vahetatud tseremoniaal-käskudega, mis on kao-
tatud uue seaduse ajal.“ — *Presbyterian Confes-
sion of Faith*, lhk. 43—45.

„Kuigi käsk, mis Jumal Moosese läbi annud
tseremonia ja riituse suhtes, ei seo kristlasi, ja
ka kodanlikke eeskirju ei ole kellelgi tarvis
omaks võtta, siiski ei ole ühelgi kristlasel õigus
kõlbekäsust üle astuda.“ — *Methodist Episcopal
Church Doctrines and Discipline*, 1904, lhk. 23.

Armas lugeja, mõtle korraks selle üle järele,
milline kahetsemisväärne olukord valitseks siis,
kui kõik tuleksid sellele vaatele, et käsud on
kaotatud, nagu seda mõned toonitavad! Kui
kõlbekäsud oleksid kaotatud, siis oleks lubatud
tappa, varastada, valetada jne. Hoidku meid
Jumal niisuguse hirmsa hävituse eest!

M o o s e s e k ä s k o n k a o t a t u d .

Kümme käsku ei ole Moosese käsud, vaid on
Jumala käsud. Moosese käsud on kombekäsud.
Jumal ilmutas need Moosesele ja Mooses andis
need rahvale. Mitte Moosese tseremoniaalkäsk,
vaid Jumala kümme käsku on need, millede
vastu talitamine on patt.

Pandagu tähele seda, et ohvrikäsk anti selle-
pärast, et oldi kümnest käsust üle astunud. Ohv-
riteenistus oli patu ja üleastumise heakstegemi-
seks. Kui nüüd Kristus on tulnud, siis ei saa
ohver enam lepitada pattu, vaid seda võib teha
Kristus ise. Seepärast on Moosese ohvrikäsk
kaotatud Kristuse poolt.

„Patt on see, mis on käsu vastu.“ 1. Joh.
3, 4. Kuna käsust üleastumine on patt, siis oli
käsk enne pattu olemas. „Kus ei ole käsku,
seal ei ole ka üleastumist“ (Rooma 4, 15), ja
„pattu ei arvata süüks, kus pole käsku“ (Ro-
oma 5, 13). Käsk näitab meie seisukorra ja il-
mutab meile lepituse tarviduse. Kombekäsk an-
ti ajutiseks, et lepitada süüd.

Ohvrisüsteem seati selleks, et „ohvrida an-
deid ja ohvrid pattude eest“ (Eebr. 5, 1.) Ohv-
rikäsk ja -teenistus seati seepärast, et Jumala
käsk oli üle astunud ja inimene oli süüdlaseks
saanud. Ohver pidi teatud ajal pattu lepitama.
Tseremoniad ja ohvrid näitasid ette tötuse

Täieline elu

R. Vinglas

Olge siis täielised, nõnda kui teie Isa taewas on täieline.

Mat. 5, 48.

Need on Jeesuse sõnad kõnest, millega ta algas oma töö. Rahvas ehmatas nende sõnade pärast. Täiuslikkuse nõu oli see, mis tegi neile muret. Selle nõude suurus mõjus masendavalt. See näis olevat neile kättesaamatu ideaal.

Täiuslikkuse nõue teeb inimeste südamed murelikuks ka tänapäev. Ollakse teadlikud selles, et Kristus on selle nõude väljendanud ning et see nõue on kehtiv ka praegu. Püütakse mitmesugusel viisil saavutada seda ideaali. Tehakse töotusi ja otsusi nüüdsest alates parandada oma põhimõtteid, muuta eluviisi ja saada uueks inimeseks. Esimestel päevadel õnnestub olla usstav ettevõetud põhimõtteile. Kuid aegamisi raugub esimene agarus. Märkamatu muutuvad põhimõtted kahvatumaks. Mida enam on tegemist eluaskeldustega, seda kiiremini sünnib see. Varsti toimitakse jälle endiste vanade harjumuste järgi. Tehakse seda, mida ei taheta. Ühel silmapilgul tehakse halba, teisel kahetsetakse seda. Inimene on vastuolus endaga. Tundes eneses lõhestust ja saamatust, otsitakse vabandusi, et ennast trööstida. Oeldakse, et vaim on valmis, aga liha on nõder. Võimata on olla püha juba siin maa peal. Igal inimesel on oma nõr-

kused. Jumal ei või inimeselt nõuda rohkem kui inimene suudab täita. Võimata on igas toimingus ja igas kohas mõelda täiuslikkuse nõudele. Siis peab inimene salgama oma loomuse või muutuma unistajaks, põgenema üksindusse ja ainult tegelema usuga. Inimene tunneb, et ideaali ja tegelikkuse vahel on vastuolu.

Kas on üldse võimalik kõrvaldada seda vastuolu, või peab see nii jääma. Kas suudab inimene kuidagi seda ideaali tegelikkusse üle kanda, või on see asjatu katse. Need on küsimused, mis on tekkinud igas mõtlejas ja otsijas inimeses. Need küsimused muutuvad seda tungivamaks, kui teatakse, et seda nõuet on piiblis nii rohkesti toonitatud. „Olge pühad, sest mina olen püha,“ kõlab nelipühi jutlustaja suust. „Meie kuulutame ja manitseme igäuhte, ja õpetame igäuhte kõiges tarkuses, et meie igäuhte võiksime teha täieliseks,“ kirjutab agaraim Kristuse õpetuse levitaja. „Nõudke taga pühitsemist,“ see on täiuslikkuse nõude väljendamine teisel kujul. Kui Kristuse ülesseatud ideaali oleks võimatu teostada, siis oleksid need ülesõhutatused ja pingutused kõik asjatud. Ideaali peab võima üle kanda tegelikkusse, sest muidu ei oleks seda üldsegi seatud.

Täiuslikkuse nõude ülesseadja ise on andnud juhatusi selle teostamiseks. Esimene asi, mis inimene peab läbi elama, et sellele nõudele lähe-

täidaminekut, et Jumal paneb oma Poja asemikuks, kes sureb patuse inimese asemel.

Kui Kristus ise sai ohvriks, siis lõppes senine teenistus. Templi vahetekk lõhkes pooleks, kui Jeesus ristil heitis hinge. See oli märgiks, et maine pühapaiga teenistus kaotas tähenduse. Vari kadus, kui isik ise ilmus.

Lõpp ohvriteenistusele.

Jeruusalemma templis oli ohvri aeg. Preester hoidis nuga käes, et surmata ohver. Siis hakkas maa värisema ja templi eesriie kisuti nägemata kätest lõhki ülalt alla. Preestril kukkus nuga käest ja tall pääsis eluga. Kolgatal oli annud Jumala Tall oma elu inimeste pattude lepituseks. Ohvriteenistusele pidi tulema lõpp. Käsk, mis seda teenistust nõudis, oli ühes Kristusega ristile löödud.

Enne ristilöömist tunnistati ohvrite kaudu oma usku töötatud tulevasse lunastajasse ja vabastajasse. Aga pärast ristilöömist on see usu salgamine, kui veel tuuakse ohvrit. Igatahes juudid jätkasid tseremooniaid, ja seda sellepärast, et nad lükkasid ära Messia. Nende ohvriteenistus

on muutunud tühjaks kombeks. Nende au on ka kadunud ja nende tempel hävitatud.

Niisiis, Kristus on ära kustutanud meie võlakirja, meie süü. Seda ei võinud mitte teha loomade veri. „Sest kui härgade ja sikkude veri ja lehma tuhk, mis nende peale, kes roojaseks saanud, riputatakse, pühaks teeb liha puhastuseks, kui palju enam Kristuse veri, kes on igavese Vaimu läbi ise ennast ilma veata ohvrinud Jumalale, puhastab teie südametunnistuse surnud tegudest elavat Jumalat teenima. Ja seepärast on tema uue seaduse vahemees, et need, kes on kutsutud, pidid saama igavese paranduse töötuse, pärast seda kui Kristuse surm oli olnud äralunastamiseks eksitusist, mis esimese seaduse all olid.“ Eebr. 9, 13—15.

„Ja teie teate, et teid ei ole kaduvate asjadega, ei hõbedaga ega kullaga lunastatud teie tühjast elust, mis teie olete vanematest õppinud, vaid Kristuse kui veata ja puhta talle kalli veriga.“ 1. Peetr. 1, 18. 19. Vari lõppes ja täielik valgus hakkas paistma, kui Kristus ise oli saanud ohvriks ja ilmunud Isa trooni ette „omanese ohvri läbi pattu ära kaotama.“ Eebr. 9, 26.

male jõuda, on meeleparandamine. „Parandage meelt ja uskuge armuõpetust.“ See tähendab, et inimene peab loobuma oma senisest mõtlemisviisist, kus ta püüdis oma jõuga saavutada täielikkust. Asjata on seda teha. Sel teel ei viida ideaali tegelikkusele lähemale. Alles siis, kui inimene on suutnud läbi elada meeleparandamise nõude, on ta jõudnud täiuslikkusele ühe sammu ligemale. Siis, kui inimene hakkab uskuma armuõpetust, s. o. Jeesuse õpetust, on ta asunud teele, mis viib teda täiuslikule elule, sest uskuda Jeesuse õpetust tähendab anda Jumalale kõik, mis on inimesel, eluaastad, noorus, jõud, tervis, mõistus, anded ja võimed. Sel teel astub inimene ühendusse igavese elu allikaga. Tema ellu tuleb midagi, millel on igavene väärtus. Kõik niisugune, mis ei ole igaviku väärtus, kustutakse. Inimese mineviku ebatäiuslikkus andestatakse. Jääb järgi uus elu.

Täiuslikkuse saavutamiseks ei ole aga sellest küllalt, et inimene on meeleparandamise läbi elanud. Ta peab püsivalt jääma sellesse mõtlemisviisi, mille ta on omandanud meeleparandamisel. Paljud mõtlevad, et nad peavad ise ka midagi tegema. Mis puutub pattude andestamisesse, siis loodavad nad selles Kristusele. Kuid pärast seda katsuvad nad oma jõuga õieti elada. See ei ole aga meeleparandamisel omandatud mõtteviisidega kokkukõlas. Meeleparandamine tähendas andumist Jumalale ja sellesse tuleb jääda. Kristuse hoiatavad manitsussõnad juhivad sellele tähelepanu: „Jääge minusse, sest minuta ei või teie ühtegi teha.“ Mida inimene siis pärast meeleparandamist omalt poolt võib teha täiusliku elu saavutamiseks, on see, et ta jääks Kristusesse. See tähendab süvenemist armuõpetusse, et tundma õppida vahendeid, kuidas teostada täiuslikkuse ideaali tegelikus elus. See tähendab andmist ja võtmist, oma südame, oma tahte, oma mina igapäevast üleandmist Jumalale, ja Kristuse kui kõige õnnistuse täiuse vastuvõtmist, et ta oleks inimese tugevus, õigus ja avitaja. Kui usklik kristlane elab läbi sellise üleandmise ja vastuvõtmise igapäev, siis muutub ta alati täiuslikumaks. Seda olukorda nimetatakse piiblis pühitsemiseks. See on küps kristlikkudes kogemustes, eluülesannete täitmisel ja inimestega käitumises. Niisuguse küpsuse saavutamisel on tähtis Püha Vaimu töö.

Püha Vaim arendab inimeses Kristuse elu, tema on inimese nõuandja. Ta kõrvaldab inimesest vastuolu ja hingelise lõhestuse, loob kokkukõla inimese tahte ja tegude vahel. Ta annab inimesele märku kuidas toimida ja talitada igas olukorras nii, et tal ei oleks vaja hiljem kahetseda seda, mida ta varem on teinud. Kristus nimetas Püha Vaimu „rõõmustajaks“. Seda tegi ta täie õigusega, sest mis rõõmustab inimest enam kui et tal on hea nõuandja, kui ta teab

kuidas toimida. Ja et Püha Vaim seda teeb, siis on ta tõesti inimese rõõmustaja, sest tema kohta on öeldud, et ta juhatab meid kõigesse tõesse. Seega on Püha Vaimu anne kalleim varandus, mille Jumal on inimesele oma Poja läbi kinkinud, sest tema läbi pühitsetakse inimese tunded, tahe, mõtlemine, üldse kogu tegevus.

Kristus ise õpetas seda, et Isa taevast ootab selle järgi, et ta saaks anda meile oma Vaimu: „Kui nüüd teie, kes teie kurjad olete, märkate häid andeid anda oma lastele, kui palju enam annab taevane Isa Püha Vaimu neile, kes teda paluvad.“

Kõige väärtuslikum on aga see teadmine, et Õnnistegija ise palub Isa juures, et inimestel oleks võimalik täiuslikeks saada. Palves, mille ta enne oma Isa juure minekut avaldas, hoolitses ta armastusega mahajääva koguduse eest: „Püha Isa, hoiä neid oma nimes, keda sa mulle oled andnud... Mina ei palu mitte, et Sa nad võtaksid ära maailmast, vaid et sa neid hoiaksid tigeäda eest... Pühitse neid oma tões... Ja mina pühitsen enese nende eest, et nemadki oleksid pühitsetud tõe sees.“ Jeesus ise on see, kes viib pühituse inimestes läbi oma Vaimu abil. Ta elas selleks patutut elu, et näidata inimestele, mis on võimalik usu läbi. Nii võib iga inimene, kes ainult tahab, saada võidu kõige halva üle ja kasvada täiuslikkuses.

Piiblis leidub palju eeskujusid, kes on saavutanud ideaali, mille Kristus iga inimese jaoks on üles seadnud. Need eeskujud on selle kindlaks tõenduseks, et seda ideaali on võimalik tegelikkusse üle kanda. Üks neist meestest on Jeesuse armastatum jünger Johannes, kes oli kõige sarnasem Jeesusele. Johannes ei omanud algusest peale sellist armastusvääret iseloomu. Ta hindas ennast alguses palju, oli auahne ja ägeda loomuga. Kui ta aga Kristuse jumalikku täiust nägi, tundis ta oma puudusi ning laskis ennast selle tunnetuse läbi alandada. Kristuse iseloomu suurus täitis tema hinge imestusega, kuni ta viimaks salgas oma mina armastuses oma õpetaja vastu. Tema endine iseloom muutus tõsiseks. Püha Vaimu uuendav vägi andis talle uue armastava ja täiuslikkusele ihkava südame. Ta elas kuni kõrge vanaduseni eeskujulikku ja töörikast elu, olles suureks õnnistuseks inimkonnale. See oli tal võimalik ainult sel teel, et ta oli meeleparandamise läbi elanud, Kristuse meelsuse vastu võtnud ja sellesse jäänud. Ta võis hiljem oma kogemusi meenutades kirjutada nii südamest tulevate sõnadega: „Ja nüüd, lapsukesed, jääge temasse, et kui ta ilmub, meil võiks olla julgus, et meie ei saa häbistatud tema tulemises.“

Jääge temasse! Need, kes temaga elavad, saavutavad tema poolt ülesseatud eesmärgi täiuslikkuse.

Meie isa!

Järg.

Meie igapäevast leiba anna meile
tänapäev!

Meie Isa palve esimene osa käib Jumala nime, riigi ja tahtmise kohta: Tema nimi peab saama austatud, tema riik üles ehitatud ja tema tahtmine täidetud. Kui sa oled selles püüdnud Jumalat teenida, siis võid sa usaldades paluda, et Jumal mõtleks ka sinu vajaduste peale. Kui sa oled enese ära salanud ja Kristusele annud, siis sa kuulud Jumala perekonda, ja kõik Isa majas kuulub ka sinule. Kõik Jumala varandused on sinu tarvitada, ja seda mitte ainult selles, vaid ka tulevases maailmas. Inglise kaasabi, Püha Vaimu and ja Jumala tööliste töö, kõik see on sinu jaoks.

Sa oled võrdne lapsele, kes ei ole veel pärandust kätte saanud. Jumal ei tee sind veel oma rikkalikkude varanduste omanikuks, sest saatana võib minna veel korda sind petta nagu Eevat ja Adamat Paradiisis. Kristus hoiab pärandust, et see oleks hukkumise vastu kindlustatud. Nagu laps saad sina päev-päevalt seda, mis sul just eluks tarvis. Sa pead igal päeval paluma: „Meie igapäevane leib anna meile tänapäev!“ Sa ei pea kaotama julgust, kui ei jää üle homseks, sest on tõotus: „Ei taha ma sinust maha jääda ega sind paigastki maha jätta.“ Taavet ütles: „Ma olin noor ja sain vanaks, aga ma pole mitte väsinud, et õige on maha jäetud ja et tema segu on leiba otsinud.“ Jumal, kes saatis kaarna Eliasele toitu viima, ei lähe oma ootavast lapsest mööda, kes enda ära salanud. Neist, kes käivad tõeteed, on kirjutatud: „Tema leib antakse temale, tema vesi on temal kindlasti.“ „Nemad ei saa häbisse kurjal ajal, ja nälja ajal on neil küll.“ „Kes omaenese Pojalegi pole armu annud, vaid on teda meie kõikide eest ära annud, kuis ei peaks tema mitte ka sellesamaga meile kõik armust andma.“ Kristus, kes oma ema aitas, miks ei peaks temal olema kaastunnet nende emade vastu, kellel on mure oma lastele leiva saamisega. Temal oli rahva pärast hale meel, miks ei peaks tema nüüd muret kandma vaeste eest. Tema käsi õnnistab neid, kes tema peale loodavad.

Me ei pea paluma igapäevast leiba üksnes enesele, vaid ka teistele. Meie tunnustame, et meile antud anded ei ole määratud üksnes meile. Jumal annab meile selles ootuses, et me näljaseid söödaksime. Issand on ütelnud: „Aga kui lõunavõi õhtusöömaaja teed, siis ära kutsu oma sõpru ega oma vendi, ei oma sugulasi ega rikkaid naabreid, et nemad siis sind eneste juure jälle ei kutsu

ja seda sulle ei tasu, vaid kui sa võõraspeo teed, siis kutsu vaesed, vigased, jalutud, pimedad, siis oled sa õnnis, sest neil ei ole midagi sulle tasuda, sest see peab sulle tasutama õigete ülestõusmises.“

„Aga Jumal on vägev kõike armu rohkesti teile andma, et teie ikka kõigis kõigega võite rahul ja rohked olla kõigele heale tööle.“

Palve igapäevase leiva pärast ei käi mitte üksnes meie keha alalhoiu kohta, vaid ka hinge vaimuliku toidu ja igavese elu kohta. Jeesus ütleb: „Ärge nõudke rooga, mis kaob, vaid rooga, mis jääb igavesse elusse, mis Inimese Poeg teile tahab anda... Mina olen elav leib, mis taevast on maha tulnud. Kui keegi sellest leivast sööb, see peab elama igavesti.“ Meie Õnnistegija on eluleib, ja kui me tema armastust tähele paneme ja oma südamesse võtame, siis sööme leiba, mis igavese elu annab.

Me võtame Kristuse vastu tema sõna kaudu. Püha Vaim on meile antud selleks, et Jumala sõna mõista ja tema tõesid tunda. Me peame igapäev paluma, et Püha Vaim avaks meie vaimusilmad ja ilmutaks tõde, millest saada vajalikku kinnitust hingele.

Jumalal on sellega hea eesmärk, et ta õpetab meid paluma oma ihuliste ja hingeliste vajaduste pärast. Ta tahab meis äratada veendumust, et me oleme olenevad tema hoolitsusest. Ta tahab meid tõmmata enda lähedale.

Ja anna andeks meile meie võlad,
kui ka meie andeks anname oma
võlglastele.

Jeesus õpetab, et Jumal andestab meile ainult siis, kui ka meie andestame teistele. Jumala armastus tõmbab meid, ja kui meie süda on liigutatud, siis on meil armastus ka kaasinimeste vastu.

Jeesus lisas veel Meie Isa palve seletuseks: „Kui te inimestele nende eksitused andeks annate, siis annab ka teie taevane Isa teile andeks; aga kui teie inimestele nende eksitusi ei anna andeks, siis ei anna ka teie Isa teie eksitusi andeks.“ Meie ei pea mitte mõtlema, et siis ei tarvitse andeks anda, kui meie vastu eksija ei ole oma süüd üles tunnistanud. Muidugi ta peaks end alandama kahetsuse ja ülestunnistamisega; aga meil peab olema kaastunne selle vastu, kes on meie vastu eksinud, ükskõik kas ta oma viga tunnustab või mitte. Olgu kahju kui suur tahes, siiski me ei pea olema vihased ega hellitama kaastunnet enese vastu. Kui me loodame, et Jumal andestab meie patud, siis peame ka neile andestama, kes on meie vastu patustanud.

Andustus on palju laiem mõiste kui mõni seda arvab. Jumala andustus ei ole paljalt kohulik talitus, millega ta meid karistusest vabastab. See ei tähenda ainult patu andestamist, vaid ka patust vabastamist. Taavetil oli õige arusaamine sellest kui ta palus: „Loo mulle, Jumal, puhas süda, ja uuenda minus kindel vaim.“

Jumal annab meie patud andeks Kristuses. Ta kannatas koledat ristisurma, kandis meie patukoormat, et näidata oma armastust meie vastu ja meid enese juure tõmmata. Ta räägib: „Aga olge üksteise vastu helled, südamest haledad ja andke üksteisele andeks, nõnda kui ka Jumal Kristuse sees teile on andeks annud.“

Kui sa tahad saada Jumala armu, siis on tarvis, et sa tead ja usud seda armastust, mis tal on meie vastu. Saatan tarvitab pettust, et meie vaadet tumestada. Ja tahab meid juhtida nendes mõtetesse, et meie vead ja üleastumised on nii suured, et Jumal enam ei kuule meie palveid. Aga me ütleme vaenlasele: „Jeesuse Kristuse, tema Poja, veri teeb meid puhtaks patust.“ Just siis, kui patt meie peal lasub ja me ei suuda õieti palvetada, on meil palvetamist tarvis. Meil võib olla endast häbi, me võime olla rõhutud, siiski peame palvetama ja uskuma. Paulus tunnistas üles: „Ustav on see sõna ja kõige vastuvõtmise väärt, et Kristus Jeesus maailma sisse on tulnud patuseid õndsaks tegema, kelle seast mina olen kõige ülem.“ Andestuse ja lepituse Jumalaga me ei saa oma tegude tasuna, vaid see on and, mis Kristus on võimaldanud oma õiguse läbi.

Me ei või vabandamisega vähendada oma pattu ja süüd. Kui me peaksime ise oma pattu kandma, siis läheks see meile raskeks. See, kes oli ilma patuta, on meie asemele astunud. Ja kui me oma patud üles tunnistame ja kahetseme, siis saame need andeks.

Ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa ära kurjast.

Kiusatus on meelitus patule. See ei tule mitte Jumalast, vaid saatanast ja meie südames pestisevast kurjusest. „Ärgu ütelgu ükski, keda kiusatakse: Mind kiusatakse Jumalast. Sest Jumal ei või saada kurjaga kiusatud, ja tema ise ei kiusa kedagi kurjaga.“

Saatan püüab meid saata kiusatusse näidates meie pattu ja nõrkust. Prohvet Sakaria selgitab seda piltlikult. Saatan seisab Issanda ingli paremal käel ja süüdistab ülempreestrit Joosuat, et tal on roojased riided. Ta valmistab inglile raskusi, kes tahab Joosuat kaitsta. Just niisama suhtub saatan inimestele, keda Jeesus tahab ära päästa. Hingevaenlane eksitab patule ja siis süüdistab. „Ja Jehoova ütles saatanale: Jehoova sõidelgu sind, saatan! Eks seesinane ole üks tukk, mis tulest välja kistud?“

Jumal laseb sündida, et meile juhtub takistusi ja raskusi, ja seda mitte needuseks, vaid õnnistuseks. Igakord, kui me oleme kiusatustele vastu pannud, raskuse julgelt võitnud, siis saame sellest kasu ja arendame iseloomu. Kes Jumala väe abil kiusatusele vastu paneb, annab maailma ja taeva ees tunnistuse.

Kuigi meil ei tarvitse karta kiusatusi, siiski peame paluma, et Jumal hoiaks meid säärasest olukorrast, kus patused ihad võivad meist võitu saada. Kui me seda palvet palume, mis Kristus on meile annud, siis anname end Jumala juhtida. Me ei saa seda palvet tõsiselt paluda, kui tahame käia oma teed. Me laseme end saata tema käel ja juhtida tema häälel.

Patt tähendab häbi ja õnnetust igale inimesele, kuigi see kõlavalt ja meelitavalt esineb. Kui me enda asetame saatana mõjupiirkonda, siis ei ole pääsimine enam kindel. Me peaksime sulgema kõik ukSED, mille kaudu kiusaja võiks sisse pääseda.

Palve, ära saada meid kiusatusse, on ühtlasi töötus. „Jumal on ustav, kes teid ei lase kiusata enam kui teie suudate kanda, vaid tahab kiusatusele ka otsa teha, et teie suudate kanda.“

Ainus kaitse kurja vastu seisab selles, et Kristus usu läbi meie südames elab. Kui veel enesearmastus valitseb meie südames, siis on ka kiusatusel veel võim meie üle. Kui me aga ära tunneme Jumala lõpmatu armastuse, siis saab meile selgeks inetu ja põlastav enesearmastus, ja siis tõuseb meis soov seda oma hingest välja tõrjuda. Kui Püha Vaim ruumi leiab, siis ta teab, et südamed muutuvad õrnaks ja alandlikuks, kiusatus kaotab oma mõju, ja Kristuse arm kujundab meie olemuse.

Kristus ei taha maha jätta inimesi, kelle eest ta on surnud. Inimene võib Kristuse maha jätta. Läheksid meie silmad lahti, me näeksime inimesi, kes on raskusest ja murest vaevatud, ja näeksime aga ka ingleid, kes neile appi tõttavad, vaenlase tagasi tõrjuvad ja hädasolijad kindlale teele saadavad. Me saame võidu, kui me anname end Kristuse ja tema inglite juhtida.

Kristus ütles Peetrusele: „Vaata, saatan on väga püüdnud teid sõeluda kui nisu, aga mina olen sinu eest palunud, et sinu usk ei pea ära lõpema.“ See, kes on maailma armastanud nii, et ta on annud oma ainusündinud Poja, ei jäta meid võitluses hätta. Ta ütleb: „Vaata, ma annan teile meelevalla madude ja skorpionide peale tallata, ja vaenlase kõige väe peale, ja miski ei pea teile kahju tegema.“

Olgu teil ühendus Kristusega, siis ta hoiab teie käest kõvasti kinni ega lase lahti. Tundke ja uskuge seda armastust, mis Jumalal on meie vastu, siis olete kaitstud. „Jehoova nimi on tugev müür, sinna juure jookseb see, kes õige, ja saab kõrgesse varjupaika.“

(Lõpp viimasel lhk.)

Meile pakutakse maad...

A. Kallaste

„Õndsad on tasased, sest nemad peavad maa pärima.“

Omaseim tegevus inimesele on maal põllul ja aias. See on kõige tervislikum töö, mida üldse võib leida. See töö on ka kõige elu ja tegevuse alus.

Kuna maal on inimesele võrratu tähtsus, seepärast on suur tung ja püüdmine maa saamiseks. Kes ei tahaks omada ilusa talu, hea aia, või vähemalt lapikesegi maad, kus võiks oma lohutuseks ja rõõmuks töötada värskes õhus, päikesepaistes, kastes ja vihmas.

Paljud inimesed töötavad aastate viisi varahommikust hilisööni, et saada kord endale tükike maad. Ei hoolita vaevast, et teha põlisest metsast või kännustikust või soost ja rabast tükike tarvitamiskõlvulist maad. Mitmed lähivad katsuma õnne võõrsile.

Maast unistas ka Laksi-Tõnis. Kuid tal ei läinud korda seda saada; ta sai vaid maa, mis oli seitse jalga pikk ja neli jalga lai.

Meile on tootatud maad. „Õndsad on tasased, sest nemad peavad maa pärima.“ Mat. 5, 5. „Sest tigidad kaotatakse ära, aga kes Jehoovat ootavad, need pärivad maa. Aalandlikud peavad maa pärima ja rõõmu tundma suure õnnistuse pärast. Oota Jehoovat ja hoia tema teed, siis ta sind ülendab, et saad maa pärida.“ Taaveti laul 37.

Milline maa on see, mida siin tootatakse? Kust võetakse nii palju maad, et seda saab kõigile anda? „Aga meie ootame uusi taevaid ja uut maad tema tootuse järele, kus õigus sees elab.“

Tootatud maa on uus maa. See maa, mis kord inimestele välja antakse, on aga ka seesama maa, kus meie praegu elame. Selle maa loob Jumal kord uueks. Jesaja läbi tootab Jumal: „Vaata, ma loon uue taeva ja uue maa, ja endiste peale ei pea enam mõeldama ega need enam meelega tulema.“ Sellele tootusele rajas Peetrus, kui ta ütles, et meie ootame uut taevast ja uut maad. Ja Johannesele ilmutati seda uut maad. Ta ütleb: „Ja ma nägin uut taevast ja uut maad, sest esimene taevast ja esimene maa olid mööda läinud ja merd ei olnud enam.“

Niisama kindlasti nagu praegune maa seisab meie jalge all, saab ükskord olema ka uus maa, sest kui Jumal võis teha ühe, siis ta võib teha ka teise. Toetudes Jumala tootusele, vaatame usus selle uue maa poole.

Usu eesmärk on pääseda kord sellele uuele maale. Kui kellelgi on usk, mille eesmärgiks

ei ole uus maa, siis on see vale usk. Usk pole mitte üksnes selle elu jaoks, vaid tema eesmärk ulatub kaugemalegi, s. o. igavikku ja uuele maale.

Seda uut maad on ette vaadanud kõik usuised. „Usu läbi on Aabraham kui majaline elanud seal tootuse maal otsekui võõral maal ja on telkide sees elanud Iisakiga ja Jakobiga, kes ka olid sellesama tootuse pärijad... Usus on needsinased kõik ära surnud ega ole tootust kätte saanud, vaid nad on neid kaugelt näinud ja nende peale julged olnud ja neid tereetanud ja tunnistanud, et nemad võõrad ja majalised maa peal olnud... Aga nüüd igatsevad nemad paremat, see on taevast maad, seepärast ei ole Jumalal mitte häbi neist ennast lasta nende Jumalaks hüüda, sest ta on neile ühe linna valmistanud.“

See elu siin ei ole see tõelik elu, mis Jumal on inimestele soovinud, vaid see on ainult ettevalmistus igavesele elule, see on reis uuele maale. Seepärast öeldakse neist usumeestest, et nad on seda maad kaugelt näinud.

Võime kujutleda seda reisi. Kui nüüd keegi tahab reisida, oletame Austraaliasse, mis on siis kõige esite vajalik. Kõige pealt tuleb muretseda sissepääsuõigus tolle maa valitsuselt, kuhu tahetakse minna. Oma õigusega ega selle riigi õigusega, kus seni elatud, ei pääse teisele maale.

Ja siis reis. Sõit merel on iseenesest huvitav, kuid mõnele tähendab see tõelist raskust ja häda. Mõni inimene ei kannata välja alatist lainete kiigutamist ja õõtsutamist ning jääb merehaigeks. See olukord pole kerge, aga ta on valmis kannatama seda raskust, et saada oodatud maale. Reisiraskused pole midagi võrreldes tema soovi täitumise rõõmuga.

Otse samuti on meie elu siin rännak selle tootatud ja oodatud uue maa poole. Teades, et varsti jõuame sinna heale, rõõmu- ja rahu-rikkale maale, oleme valmis kandma kõik eluraskused ka siis, kui maailma tormise mere lained õige tugevasti õõtsutavad meie elulaeva.

See uus taevalik maa on tõesti soovimise väärt. Seal on hoopis teissugused olud ja võimalused kui siin. Esiteks on seal palju maad, nii et kõik võivad seda saada. Siin on peaaegu kolmneljandikku pindalast kaetud veega, kuid uuel maal ei ole enam merd. (Ilm. 21, 1.) Kõik maad, mis on nüüd vete all, saavad siis kõlvuliseks maaks. Seal ei ole kõrbeid ega soid, vaid nõmmemaa õitseb kui roos ja kõik maa kannab vilja.

Uuel maal on ka head reisimisvõimalused, sest seal pole piire, vaid kogu uuel maal on üks riik ja valitsus. Maa saadusi võib vabalt toimetada ühest kohast teise. Mõnesuguseid asutusi, mis meil on siin, ei leia meie uuel maal. Seal pole vanglaid ega haiglaid. Suure osa praeguse maa pinnast võtavad enda alla kalmistud, kuid uuel maal ei saa olema ainustki hauda. Siin on meil viljaikaldusi, aga seal anab maa igal kuul lõikuse.

Elu uuel maal ei ole mitte nii müstiline ja salapärane, nagu mõned seda ette kujutavad, et inimesed on mingisugused vaimud, kes õhus hõljuvad ja alalõpmata laulavad, kus kõik asjad on aina selgest kullast, nii et ei või külgegi puutuda. Elu seal on päris loomulik ja huvitav. On suurepäraseid võimalused võimete arendamiseks ja võimaluste avastamiseks. Seal ehitatakse elamiseks hooneid ja istutatakse viljapuid. Igaüks võib omale maale ehitada elamu, igaüks võib enda jaoks istutada ilusa aia. Töö uuel maal ei ole väsitav ega tüütav, vaid kõik tehakse rõõmu pärast. Tõesti see on ilus ja hea maa. On väärt end siin elus ohverdada ja püüda selle uue maa poole.

Kes ei sooviks saada sellele maale ja seal

elada! Kindlasti meie kõik tahame seda. Aga kas kõik saavad sinna?

Samuti nagu me siin ei pääse oma õigusega välismaale, nii me ei saa ka oma õigusega uuele maale, vaid meil peab olema Kristuse tunnustus, peame omama tema õiguse. Uuele maale saab see, kes võtab vastu kristuse õiguse ja valmistab end selleks. Aga kes on hooletu, see jääb välja. Need, kes tahavad saada uuele maale, peavad saavutama siin jumalikkude eeskirjade järele elades teatud täielikkuse oma elus ja iseloomus. Neil peab olema jumalik õigus. „Õiged pärivad maa ja elavad seal peal igavesti... Alandlikud peavad maa pärima ja rõõmu tundma suure õnnistuse pärast.“

Ükski, kes teeb seda, mis on Jumala sõnas ära keelatud, ei saa sinna uuele maale, vaid sinna pääsevad ainult need, kelle nimed on kirjutatud eluraamatusse. „Ja sinna sisse ei pea saama ühtegi, mis ära keelatud, ega, mis hirmsaid asju ja valet teeb, kui aga need, kes on kirjutatud Talle eluraamatusse.“

Kas meie nimed on eluraamatus? Kas oleme elanud õieti Jumala palge ees? Kas on meis see lootus, et pärima kord uue maa? Mõtleme igaüks sellest järele!

Looduse mõju

E. G. W.

Kristus elas alatise ühenduses loodusega ja Jumalaga. Seega ta avaldas meile elu võimsa saladuse. Tema töötas puusepa pojana ja kandis majandusliku elu koormat. Töötades ta õppis looduse saladusi. Ta uuris Jumala sõna. Ja tema armsaimad tunnid olid need, millal ta võis minna vabasse loodusesse, et olla osasaamises Jumalaga. Sagedasti leidis teda varajane hommik kusagil üksikus paigas kas loodust vaatlemas, pühakirja uurimas või palvetamas. Lauluga tervitas ta hommiku-valgust, tänuga ja kiitusega ülendas ta oma tööd, elustades väsinuid ja julgustades argu. Oma õpetuseameti kestel ta elas suuremalt jaolt vabas looduses. Ta reisib jalgsi ja jagas palju oma õpetustest vabas looduses. Ta hoidis end eemale linna kärarikkast elust, viibides metsade ja aasade vaikus, sest see oli enam kokkukõlas usuga ja endasalgamisega, mida ta tahtis neile õpetada. Mäeveerul varjukate puude all ta kutsus oma kaksteistkümmend jüngrit apostliametisse; sealsamas ta pidas ka oma mäejutluse.

Kristus kogus rahva sinise taeva all enda juure kokku, oli see kas rohelisel mäeveerul või mere kaldal. Siin võis ta, keset looduse imetöid, inimeste mõtteid juhtida kunstlike inimeetööde pealt loomuliku peale. Looduse kasvamisest ja arenemisest avaldusid tema riigi põhimõtted.

Kui inimesed tõstsid oma silmad üles ja panid tähele Jumala imelist kätetööd, siis nad omasid kalleid õpetusi. Looduse sündmused tuletasid neile alati meele jumaliku õpetaja sõnu. See ülendas vaimu ja andis südamele rahu.

Ta võimaldas sagedasti selleks oma jüngritele vaba aega, et nad võiksid end välja puhata, kuid ta ise jäi alati töö juure. Terve päeva ta veetis rahva teenistuses, kes tema juure tulid, ja õhtul või hommikul läks ta mäele, pühapaika, otsides osasaamist oma Isaga.

Tema alatine töö ja võitlus vaenulikkude rabidega väsitas teda sagedasti nii, et tema ema ja õed, jah, isegi tema jüngrid kartsid, et see teda äärmiselt kurnab. Aga kui Jeesus palvetamiselt tagasi tuli, siis nad nägid tema näol rahuliku ilme, elujõu ja väe, mis kogu tema olemusest oli läbi tunginud.

Samasuguseid vaikseid tunde vajavad kõik kristlased, et olla isiklikus läbikäimises looduse ja Jumalaga. Meis peab avalduma jumalik elu, mis ei ole kokkukõlas maailmaga ega tema kommetega. Seda võime ainult siis, kui oleme tahtlikud Jumala tahtmist tundma õppima ja kuulma tema häält. Meie peame igaüks isiklikult kuulma teda meie südame vastu kõnelevat. Kui kõik teised hääled vaikivad ja meie tema ees rahulikult ootame, siis on Jumala kõnelus meie hingele seda kindlam.

TERVISEST

Õpi unustama!

Unustada — seda on meile väga tarvis. Paljud väikesed ebameeldivused, teiste alandavad sõnad, ebasõbralik käitumine, ülekohus, — see kõik tuleb jätta selja taha, mitte mõtelda nende peale. Õpi unustama! Harjuta seda, kasuta seda, muutu selles harjunuks! Kasvata seda vaimu võimet kuni see on arenenud tugevaks. Siis on vaim vabam, värskem, jõulisem, suudab meeles pidada ja tähelepanu kinkida neile asjadele, mida on tarvis. Kui närvisüsteemi ei koormata muremõtetega, siis võidakse kogu oma tähelepanu keskendada sellele, mis on tarvilik, kohane ja mõtlemisväärne. Ükskõik milline on sinu amet, mida sa õpid, millist ülesannet sa

lahendad, õpi eelkõige unustama — ennast unustama ja salgama. See on suur tõde. Kahjuks paljud ei aima seda tõde ega püüa ennast selle järele rakendada. Kui oskame ennast unustada, siis suudame tarvilikud asjad meeles pidada. Kes seda suudab, seda nimetame tugeva iseloomuga inimeseks. Kui väga oleks tarvis tugevat iseloomu. Siis oleksime vabad halbade meeleoludest, kibedusest, kadedusest ja muudest halbade omadustest. Enese unustamisest tuleb hea meeolu ja heast meeolust hea tervis. Õpi unustama, et võiksid olla edukas ja õnnelik kristlane. „Ärge muretsege mitte“ — on ju Kristuse käsk.

Vaimu mõju kehale

Kes alati kaebavad ja on nähtavasti nõrgad, nende seisukord ei ole mõnikord sugugi nii halb nagu nad arvavad. Mõnedel on tugev tahe, mis, kui seda vaid õieti tarvitatakse, võiks valitseda ettekujutusvõimet ja olla võimsaks abinõuks haigusele vastupanemiseks. Ent liig tihti valitseb tahe valekohal ja keeldub kangekaelselt järele andmast mõistusele. Säärane tahe on asja lõplikult otsustanud. Need inimesed on ja jäävad kidurateks ja neile peab kingitama haigetele kuuluv tähelepanu, ilma et nad seejuures lugu peaksid teiste otsustest. Tuhanded meie ümber on haiged ja surevad, kes aga võiksid olla terved ja elada. Ent nende ettekujutusvõime valitseb neid. Nad arvavad, et

nad halvendavad sellega oma tervist, kui endid kehaliselt pingutavad, kuid see on just asi, mida nad kõige rohkem vajavad. Nad peaksid vaid välja astuma oma tahtega ja mitte hoolima raskusest. Kui nad tegeleksid oma jõule vastavalt mingi kasuliku tööga, siis unustaksid peagi, et neil selg, külg, kopsud või pea valutab.

Nõrgad peaksid omama elus eessihhi ja püüdma olla kasulikud oma perekonnas ja ümbruskonnas. Kuid liig sageli nad nõuavad teiste tähelepanu täielikult endale ja tahavad olla kõikide kaastunde osalised. Selle asemel nad peaksid näitama teistele armastust ja kaastunnet ja meeles pidama, et igapähe on oma mured ja raskused.

W.

Vananemise vastu

Viiekümne eluaasta ümber hakkavad endast märku andma vanaduse tunnused. Kiiresti käies tunneme, et süda ei taha enam endiselt kaasa teha. Hilisõhtul seltskonnas viibides oleme juba väsinud, ja selle tagajärg annab end järgmisel hommikul veel enam tunda. Lugesdes leiame

imestunult, et hoiame lugemisaine kaugemal harilikust, oleme muutunud kaugelnäijaks. Keha üksikud organid funktsioneerivad veel hästi, kuid tõrguvad siis, kui neid suuremale tegevusele sunnitakse.

Mis sünnib siis sel kriitilisel ajal inimkehas?

— Seda võib öelda mõne üksiku lausega. On teatud taandumine, mis haarab peaaegu kõiki organe, eriti silmi, kõrvu, südant, maksa, seedeorgani, veresooni ja kondikava. Samal ajal muutub keha vastuvõtlikumaks mõningaile haigusile, nii kui südame- ja neeruhaigused, veresoonte lubjastus, suhkruhaigus, kopsupõletik jne. Ka kondikava kaotab oma elastsuse, näiteks lihtne kukkumine, mis noorele inimesele jätkaks muljutud kohale ainult sinise märgi, tekitab suuremas vanuses peagu alati luumurde. Nii siis meie keha vananeb.

Siiski on võimalik vananemist pidurdada. Vaja ainult oma vaimu ja keha teataval määral värskendada ja korras hoida. Tegevusetad inimesed teatavasti vananevad rutemini, kui need, kes töötavad. Nii siis tegevuses olla mitte ükski vaimselt vaid ka kehaliselt! Tuleb teha sellekohaseid kehaharjutusi, isegi kerget sporti. Parajussportlaste seas, eriti Inglismaal, on seitsmekümneaastaseid, kes ei tunne vanadushaigusi. Juba see tõsiasi üksi, et Inglismaal on suurim arv saja-aastaseid, näitab reeglipäraste kehaliste harjutuste kõrget väärtust.

Samuti tuleb hoolitseda naharavi eest. Meie nahal on üle kahe miljoni higiaugu, mis oma tegevusega eraldavad kehast mürkainet ja kergendavad neerude tegevust. Sellest nähtub kui tähtis on korrapärane naharavi. Võimaldage nahale päikest, õhku ja vett, muidugi mõõdukalt ja mõistusega.

Õige eluviisi juure, mille abil võib end terve ja painduv hoida, kuulub veel õige toitlus. Pole loodusepärane süüa alati ühesugust toitu. Vanemas eas tuleb eriti eelistada kergeid, vitamiinirikikaid toite, puuvilja ja värsket juurvilja, hoidudes lihast täielikult. Pidagem mees, et kasiin söömine pikendab elu. Ülemäärane söömine vanas eas, millal ei vajata enam toitainete tagavara, on ainult koormaks. Tüsedatel tuleb söömisel olla eriti tagasihoidlik. Rasvumine ei tunnista heast tervisest ja tüsedad ei ela vanaks. Rasvumine takistab sisemiste organite tegevust, mille tagajärjel toidu jäänused ei eristu küllalt kiiresti kehast.

Siiski palju on sellest, missuguse seisukoha me võtame hingeliselt vanas eas avalduvate häirete kohta. — Kas ehmuda? kurvameelseks saada? See oleks enneaegne alistumine. Vana on ainult see, kes end vanana tunneb, vanaks

peab. Mõelgem sellele, et tahtejõud pikendab elu. Keha ülesehitajaks on vaim. Kas keegi vana või noor on, seda ei määra hallid juuksed. See on oleneb peaaesjalikult sisemisest tahtejõust, huvist ja vaimustusest elu vastu. Tuleb olla elurõõmus ja huviküllane. Olge huvitatud oma ümbrusest, võtke osa seltskondlikust elust, olgu teil soe süda noorte jaoks, ärge kaotage huvi kõige ilusa ja üleva vastu.

Nooreks jääb see, kes suudab rõõmus olla, rõõmustada kõige üle maailmas, eriti aga tuhandete imede ja eluavalduste üle looduses.

Dr. K. V.

Meie isa!

(Algus 122 lhk.)

Sest Sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti.

Meie Isa palve esimene ja viimane lause käib meie kõikvõimsa ja kõikvalitseja Isa kohta, kelle nimi on üle kõikide nimede. Jeesus nägi oma järelkäijate tulevikku ette — mitte päikesepaiselise, vaid tormise. Rahvaste rahutustes ja võitlustes varitsesid tema järelkäijatele hädahud, et nende südamed tihti värisesid hirmu pärast. Jeesus rääkis: „Teie saate kuulda sõdadest ja juttusid sõjast.“ „Rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu, ja nälj ja katk ja maavärisemised on siis mõnes paigas.“ Aga Kristuse järelkäijail ei tarvitsenud karta, et nende lootus on ilmaaegu. Jumala plaan läheb täide. Paludes oma igapäevaste vajaduste pärast Kristuse jüngrid vaatavad üle kõige kurjuse võimu oma Jumala peale, kelle võim ulatab üle kõige ja kes on nende kaitsja ja Isa.

Me seisame suurte sündmuste lävel. Me seisame muudatuse eel, mida maailm veel pole näinud. Troostivalt kõlab meile nagu jüngritelegi töötus, et Jumala riik saab ulatama igale poole. Taevane kuningas määrab rahvaste saatuse ja hoiab ka oma koguduse juhtimise oma käes.

Keda Jumal tarvitab endale kui töölist, see ei pea mõtlema, et Jumala töö on temast. Meile surelikele oleks see vastutus liig suur. Jumal ise kannab hoolt oma töö eest. Ta saadab kurjade inimeste plaanid nurja, kes kavatsevad kahju teha tema rahvale. Issand hoiab oma rahvast keset rahutusi ja võitlusi. Ja kui maiste kuningate kindlused on langenud, siis rajab ta oma igavese riigi.

„Meie Aeg“ ilmub kord kuus. Toimetuse ja talituse Tallinnas, Merepuiestee 14-a. Tel. 309-41.
Vastutav toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: H. Pilt. S. P. A. Eesti Liidu väljaanne.

Hind: aastaks 2 krooni, poolaastaks 1 kroon 10 senti, üksiknumber 20 senti. Tellimine kõigist postiasutustest.

Hind 20 senti.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk t. 2.

16. augustil 1937.